

Mohl Antal

1836. április 10-én született Kapuváron Mohl Antal püspök, tanár, író. A család ősei német tímármesterek voltak, 1835-ben Kapuváron telepedtek le. Itt született Antal, szülei negyedik gyermekeként. Gyermekkorát a rábaparti szülői házban töltötte a börgyár mellett. Nagy hatással volt vallási életére, magyarságtudatának kialakítására a tudós Jáky Ferenc osli plébános, aki gyakorta vendég volt a tímárházban. Ő ismertette meg a különböző „jámbor” társaságokkal, amelyeket Mohl Antal győri plébános korában is mindenütt támogatott és segített. Jáky hatására ő is magyar nyelven írt, még a Bach-korszak éveiben is hozzá hasonlóan magyar zsinóros kabátban járt.

A tehetséges fiú 1844-ben Sopronba került a bencések gimnáziumába, majd a győri egyházmegye kispapja lett, tanult a bécsi Pázmáneumban is. 1857. augusztus 31-én szentelték pappá, első szentmiséjét Kapuváron mutatta be. Csornán volt káplán, majd Mosonszentjánosra került. A Győri Papnevelő Intézet lelki igazgatója, majd teológiai tanára lett, huszonnyolc éven át. Tanítványai nagy tudása, hivatástudata miatt tisztelték és szerették. A győri püspöki szemináriumban megalakult a magyar irodalmi iskola, amelynek vezetője volt (Kis Jézus Egylet, 1860).

1883-ban a Győri Székesegyház kanonokja lett, majd három év múlva Győr városának előljárói plébánosnak választották. Irodalmi, szónoki tehetségét, német nyelvtudását a város és egyháza javára tudta kamatoztatni. Megalapította a Szent Vince Egyesületet, amely évenként kb. nyolcezer koronát fordított jótékonyági célokra. Elnöke volt a Szent Erzsébet Egyesületnek és a Szent László Társulatnak. Pártfogásba vette a belvárosi fiúiskolát, gondoskodása alatt a belvárosi elemi leányiskola is korszakalkotó változáson ment keresztül.

Mint esperes, életbe léptette a tantestületi (Tanító Széki) üléseket. Ezen az idősebb tanítók a fiatalokkal kicserélhették tapasztalataikat. Sokat foglalkoztatta a győri fiúárvák

ügye, a győri polgárok közreműködésével városi árvaházat alapított, négyezer koronával segítette az a fiúárvák alapítványát.

Mohl Antal jó nevű egyházi szónok volt, templomokban, búcsúkon, ünnepi alkalmakkor a városi ünnepek megtartására sokszor felkérték. Beszédeiben mindig benne volt a részletes és megbízható történelmi háttér. Összesen 18 önálló munkát írt, köztük történelmi témájút is, ilyen az 1913-ban megjelent Győr eleste és visszavétele című munkája. Legtöbb műve vallási kérdéseket tárgyal, a Szent Angela és az Orsolyiták története több kötetben látott napvilágot. Mint lelkipásztor Jézus Szíve tiszteletének terjesztéséért sokat tett, több könyvet is írt ezzel a céllal. Sok cikket publikált a különböző folyóiratokban.

Elöljárói értékelték munkásságát, magas kitüntetésekkel kapott, fiatalon kanonok, 1886-ban címzetes apát, 1902-ben szerbiai címzetes püspök, 1905-ben pedig a Győri Székeskáptalan nagyprépostja, vezetője lett. Magas jövedelméből a rászorulókon gyakran segített, különböző alapítványokat hozott létre. Ezekből az adományokból bőven jutott szülőhelyének, Kapuvárnak is (iskola, templomépítés, Kapuvári Jótékony Nőegylet, apácázárda).

Alapítványt hozott létre a kapuvári felekezeti iskola javára a szegény tanulók tanszerének beszerzésére, ennek vezetését az iskolaszékre bízta. 1916-ban a Győri Székeskáptalannál a "Dr. Mohl Antal-féle" családi ösztöndíj alapítvány javára tízezer koronát tett letétbe. Végrendeletében két művészi miseruháját és az ezüstmiséjére (1882) kapott kelyhet a kapuvári templomnak ajándékozta.

1916. december 28-án győri kanonoki házában hunyt el. Végrendelete szerint holttestét üveg koporsóba helyezték és minden pompa nélkül szállították Kapuvárra, ahol ősei sírhelyének közelében temették el. Síremlékén aranyozott betűkkel a biblia szavai olvashatók: "Kedves volt Istennél és embereknél, emlékezete áldásban legyen."

Még életében, Lukácsy Lajos gartai szobrászművésszel elkészíttetett monumentális Jézus Szíve szobor lett síremléke, amely a kapuvári temető bejáratánál áll.

Irodalom:

Zsebedics József: Mohl Antal In: Neves rábaköziek. Szerkesztette Pájer Imre. Csorna–Kapuvár, 1989, p. 36-38.

Mohl Adolf: Győregyházmegyei jeles papok : 8 szöveg- és 19 önálló képpel Győr : Győregyházmegyei Alap, 1933 p. 284-329.

Internet:

http://www.kapuvár.hu/varos/hires/?catalog3_id=37&Mzoom=catalog32612